

Protokoll fört vid pleniföredragning

Lagberedningen

Lag 8

Närvarande
KS, AH, MP, CG, IZ, AZ, JJFrånvarande
CGJusterat
OmedelbartOrdförande
Lantråd
Katrín SjögrenFöredragande
Vice lantråd
Annika HambruddProtokollförare
Lagberedare
Alexandra Favorin**Nr 11**Lagförslag om avgiftsfri gymnasieutbildning och
förändrade studiestödsförmåner.

I lagförslaget ingår

- 1) landskapslagen om ändring av landskapslagen om
studiestöd,
- 2) landskapslagen om ändring av landskapslagen om
gymnasieutbildning.

ÅLR 2024/7645

74 L1

Beslut

Landskapsregeringen beslöt godkänna lagförslaget och överlämna det till lagtinget.

Nr 12Lagförslag om integrering av åländsk utbildning i
nationella studie- och examensregister.I lagförslaget ingår en landskapslag om studie- och
examensregister.**ÅLR 2024/627**

75 L1

Beslut

Landskapsregeringen beslöt godkänna lagförslaget och överlämna det till lagtinget.

Nr 13

Republikens presidents skrivelse med meddelande om att hinder inte föreligger för ikraftträdande av

- 1) landskapslagen om en åländsk referensram för examina och övriga samlade kompetenser,
- 2) landskapslagen om ändring av 1 §1 mom. yrkeshögskolelagen för Åland.

ÅLR 2024/1783

Beslut

Landskapsregeringen beslöt lagarna ska utfärdas och publiceras i ÅFS.

Nr 14

Landskapsförordning om en åländsk referensram för examina och övriga samlade kompetenser,

ÅLR 2024/8206

Beslut

Landskapsregeringen beslöt att förordningen ska träda i kraft den 1 januari 2025 samt att den ska utfärdas och publiceras i ÅFS.

Bilaga: förordningen

LANDSKAPSFÖRORDNING om en åländsk referensram för examina och övriga samlade kompetenser

Utfärdad i Mariehamn den 5 december 2024

Med stöd av 2 § 2 mom. landskapslagen (2024:90) om en åländsk referensram för examina och övriga samlade kompetenser föreskrivs:

1 §

Referensram för examina och övriga samlade kompetenser

De examina, lärokurser och övriga omfattande samlade kompetenser som avses i landskapslagen (:) om en referensram för examina och övriga samlade kompetenser placeras på nivåerna i referensramen för examina och övriga samlade kompetenser i enlighet med bilagan.

2 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2025.

Mariehamn den 5 december 2024

KATRIN SJÖGREN
lantråd

Annika Hambrudd
föredragande minister

Bilaga

Placering på kvalifikationsnivåer av examina, lärokurser och övriga samlade kompetenser avlagda på Åland

Nivå	Kompetensbeskrivning	Examina, lärokurser och övriga samlade kompetenser
1	Har de allmänna kunskaper och grundläggande färdigheter som krävs för studier och för att kunna utföra enkla uppgifter under direkt övervakning i ett strukturerat sammanhang. Tar under handledning ansvar för sitt lärande. Kommunicerar muntligt och svarar på enkel skriftlig kommunikation på svenska.	
2	Har de mångsidiga allmänna kunskaper och kognitiva och praktiska grundläggande färdigheter som behövs för att använda relevant information till att utföra uppgifter och lösa problem. Följer regler och använder mångsidiga redskap och verktyg i en övervakad miljö som kräver självständighet. Tar ansvar och agerar självständigt. Tar ansvar för sitt lärande. Har förmåga till livslångt lärande. Kan agera i en bekant studie- och arbetsgemenskap. Kommunicerar mångsidigt och interaktivt i olika situationer och framställer text på svenska. Har förmåga att interagera på minst ett främmande språk.	Avgångsbetyg eller särskild examen över avlagd lärokurs för grundskolan åk 1-9 Yrkesträningsundervisning på gymnasienivå
3	Behärskar grundläggande kunskaper, principer, processer och allmänna begrepp på sitt arbets- eller studieområde och har de kognitiva och praktiska färdigheter som behövs för att kunna utföra uppgifter och lösa problem. Väljer och använder grundläggande metoder, verktyg, material och information. Anpassar sin verksamhet till rådande förhållanden och aktuell miljö vid problemlösning. Tar ansvar för att egna uppgifter slutförs och agerar på ett säkert sätt i arbets- eller studiegemenskapen. Har förmåga att ta initiativ och ansvar i sina uppgifter. Förstår arbetslivets och företagandets betydelse för individen och samhället. Bedömer sin kompetens och verksamhet, sina färdigheter och sina val i anslutning till arbete eller studier. Har förmåga till livslångt lärande. Kan agera i en bekant studie- och arbetsgemenskap. Kommunicerar mångsidigt och interaktivt i olika situationer och framställer texter av många olika slag på svenska. Har förmåga att interagera på minst ett främmande språk även internationellt.	
4	Behärskar kunskapsbasen i breda sammanhang inom sitt arbets- eller studieområde samt vissa kognitiva och praktiska färdigheter och har förmåga att uttrycka sig. Utnyttjar dessa kunskaper och färdigheter för att lösa specifika problem inom sitt område och för att utföra uppgifter inom området. Arbetar självständigt i miljöer som vanligtvis är förutsägbara men kan förändras. Tar ansvar för att egna uppgifter slutförs och agerar på ett säkert och ansvarstagande sätt i arbetsgemenskapen. Arbetar ekonomiskt, framgångsrikt och planmässigt samt organiserar sitt arbete med hänsyn till andra aktörer. Kan övervaka andras rutinuppgifter. Har förmåga att agera	Allmänbildande gymnasieexamen Studentexamen (utfärdas av Studentexamensnämnden) Gymnasieexamen med yrkesinriktning Yrkesexamen

	företagsmässigt som anställd eller som egenföretagare i branschen. Kan bedöma sin kompetens och sitt uppgiftsområde och förbättra sin arbets- eller studieverksamhet. Utvecklar sig själv och sitt arbete. Har förmåga till livslångt lärande. Samarbetar med olika slags människor i studie- och arbetsgemenskapen och i andra grupper och nätverk i enlighet med etiska principer. Kommunikerar mångsidigt och interaktivt i olika situationer och framställer texter av många olika slag på svenska, också sådana som anknyter till branschen i fråga. Interagerar inom den egna branschen på åtminstone ett främmande språk även internationellt.	
5	Har en bred och/eller specialiserad kunskapsbas inom sitt område samt kognitiva och praktiska färdigheter och förmåga att uttrycka sig. Utnyttjar dessa kunskaper och färdigheter för att utarbeta kreativa lösningar på abstrakta problem och för att utföra uppgifter inom branschen. Förstår beröringspunkterna mellan de yrkesrelaterade uppgiftsområdena, det egna området och övriga områden och hur dessa ansluter sig till större helheter. Är specialsakkunnig inom sitt område och utvecklar verksamhet, produkter och/eller tjänster. Leder och övervakar vid behov verksamhetsmiljöer och funktioner som förändras oförutsägbart. Handleder andra och övervakar uppgifter som utförs av andra. Har god förmåga att arbeta som egenföretagare i branschen. Bedömer och utvecklar egna och andras prestationer och arbete. Har förmåga till livslångt lärande. Samarbetar med olika slags människor i studie- och arbetsgemenskapen och i andra grupper och nätverk i enlighet med etiska principer. Kommunikerar muntligt och skriftligt på svenska med människor såväl i som utanför branschen. Interagerar inom den egna branschen på åtminstone ett främmande språk även internationellt.	Specialyrkesexamen
6	Har inom sitt område övergripande och avancerade kunskaper som inbegriper kritisk förståelse och bedömning av teorier, centrala begrepp, metoder och principer. Förstår omfattningen av och gränserna för olika yrkessektorer och/eller discipliner. Har avancerade kognitiva och praktiska färdigheter som inbegriper förmåga att hantera ärenden och förmåga att tillämpa samt förmåga till kreativa lösningar och prestationer som behövs för att lösa komplicerade eller oförutsägbara problem inom ett specialiserat yrkes eller vetenskapsområde. Arbetar självständigt i expertuppgifter i branschen och i internationellt samarbete eller fungerar som företagare. Leder avancerade yrkesmässiga funktioner eller projekt. Kan fatta beslut i oförutsägbara verksamhetsmiljöer. Tar ansvar för bedömning och utveckling av sin egen kompetens och dessutom för enskilda personers och grupper utveckling. Har förmåga till livslångt lärande. Samarbetar med olika slags människor i studie- och arbetsgemenskapen och i andra grupper och nätverk med beaktande av gemenskapsaspekter och etiska aspekter. Kommunikerar flytande både muntligt och	Yrkehögskoleexamen, YH

	skriftligt på svenska med människor såväl i som utanför branschen. Har förmåga till internationell kommunikation och interaktion inom det egna området på åtminstone ett främmande språk.	
7	Behärskar omfattande och mycket specialiserade begrepp, metoder och data som motsvarar specialkunskapen inom det egna området och som ligger till grund för självständigt tänkande och/eller forskning. Förstår kunskapsfrågor som gäller beröringspunkterna mellan det egna området och andra områden och granskar dem och ny information kritiskt. Löser krävande problem även kreativt inom forskning och/eller innovativ verksamhet där man utvecklar nya kunskaper och förfaranden och tillämpar och integrerar kunskaper från olika områden. Arbetar självständigt i krävande expertuppgifter i branschen och i internationellt samarbete eller fungerar som företagare. Leder och utvecklar komplicerade, oförutsägbara och nya strategiska tillvägagångssätt. Leder organisationer och/eller människor. Har förmåga att bedöma enskilda människors och grupper verksamhet. Bidrar till ökade kunskaper och förfaranden på sitt område och/eller tar ansvar för andras utveckling. Har förmåga till livslångt lärande. Samarbetar med olika slags människor i studie- och arbetsgemenskapen och i andra grupper och nätverk med beaktande av gemenskapsaspekter och etiska aspekter. Kommunikerar flytande både muntligt och skriftligt på svenska med människor såväl i som utanför branschen. Har förmåga till avancerad internationell kommunikation och interaktion inom det egna området på åtminstone ett främmande språk.	Högre yrkeshögskoleexamen, högre YH
8	Behärskar omfattande helheter och sammanhang. Behärskar de mest avancerade och/eller mest specialiserade och fördjupade kunskaperna, färdigheterna och/eller teorierna på den mest avancerade och/eller mest specialiserade nivån inom det egna området och i beröringspunkterna mellan olika områden. Uppvisar förmåga till kreativa tillämpningar. Skapar ny kunskap genom att följa god vetenskaplig praxis. Utför självständigt och tillförlitligt vetenskapligt eller konstnärligt och yrkesmässigt forskningsarbete. Utvecklar yrkesrelaterade uppgiftsområden och/eller ett vetenskaps- eller konstområde. Utvecklar och tillämpar nya idéer, teorier, tillvägagångssätt eller processer i de mest krävande verksamhetsmiljöer. Arbetar självständigt i de mest krävande expertuppgifterna i branschen och i internationellt samarbete eller fungerar som företagare. Leder organisationer och/eller människor. Gör sådana synteser och kritiska bedömningar som krävs för att lösa komplicerade problem inom forskning och/eller innovationsverksamhet. Utvidgar och omdefinierar befintliga kunskaper eller yrkespraxis. Bidrar till ökade kunskaper på sitt område och/eller tar ansvar för andras utveckling. Har förmåga till livslångt lärande. Samarbetar med olika slags människor i studie- och arbetsgemenskapen och i andra grupper och nätverk med beaktande av gemenskapsaspekter och etiska aspekter. Kommunikerar flytande både muntligt och	

	skriftligt på svenska med såväl representanter för vetenskapliga samfund som allmänheten om frågor som gäller det egna forskningsområdet och hela disciplinen och/eller yrkesområdet. Har förmåga till avancerad internationell kommunikation och interaktion inom det egna området på åtminstone ett främmande språk.	
--	--	--